

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради

17 квітня 2024 р. № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

18 квітня 2024 р. № 149

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ В
ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ НА
ТРЕТЬОМУ (ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Полтава
2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (далі – ПДМУ) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (далі – Положення) є локальним нормативним актом, який регламентує організацію та здійснення освітньо-наукового процесу в ПДМУ.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про науково і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502) інших нормативно-правових актів, які регламентують правові відносини вищої медичної освіти та Статуту ПДМУ.

1.3. Положення ґрунтуються на принципі автономії ПДМУ як самостійного, незалежного і відповідального закладу вищої освіти (далі – ЗВО) у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору та розстановки кадрів у межах, установлених Законом України «Про вищу освіту».

1.4. Основні терміни та їх визначення.

Терміни, що вживаються у цьому Положенні, мають таке значення:

Аспірантура – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у закладі вищої освіти/науковій установі (далі - заклад) з метою оволодіння ними освітньо-науковою програмою.

Академічна добродетель – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі – атестація здобувача) – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

Викладацька діяльність – діяльність, яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайненою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору.

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей.

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії.

Довідка про виконання освітньо-наукової програми – документ, який містить інформацію про результати навчання здобувача, назви дисциплін, отримані ним оцінки і здобуту ним кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЕКТС).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЕКТС) – система трансфера і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЕКТС.

Здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувач ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) – особа, яка професійно провадить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи і здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою

(ад'юнктурою) шляхом виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Індивідуальний навчальний план аспіранта (ад'юнкта), здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) – документ, що визначає послідовність та форму засвоєння аспірантом (ад'юнктом), здобувачем ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння ним компетентностей відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтуючись на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний план наукової роботи здобувача – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи здобувача.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Кредит Європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу.

Освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання визначеній кваліфікації.

Педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

Підготовка здобувачів поза аспірантурою (ад'юнктурою) – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у закладі з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Професія, для якої запроваджене додаткове регулювання, – вид професійної діяльності, доступ до якого, крім наявності освіти відповідного рівня та спеціальності, визначається законом або міжнародним договором.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

2. Види та форми організації навчання

2.1. Основні види навчальних занять у ПДМУ:

- лекції;
- практичні заняття;
- консультації;
- викладацька практика;
- контрольні заходи;
- самостійна робота під керівництвом викладача;
- самостійна позааудиторна робота.

2.2. Навчальний процес в ПДМУ здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота;
- контрольні заходи.

2.3. Лекція

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у ЗВО, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою. Можливе читання окремих лекцій із проблем, які стосуються певної навчальної дисципліни, але не охоплені навчальною програмою. Лекції проводяться лекторами - професорами і доцентами (викладачами) ЗВО, а також провідними науковцями або спеціалістами, запрошеними для читання лекцій. До читання окремих лекцій можуть залучатись старші викладачі, асистенти, які мають учений ступінь. Лекції проводяться у відповідно обладнаних приміщеннях – аудиторіях для однієї або більше академічних груп здобувачів.

Практичне заняття – форма навчального заняття, під час якої викладач організовує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивіду.

Викладацька практика проводиться під організаційно-методичним керівництвом наукового керівника здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у межах годин, відведених на вивчення спецпредмета або окремої освітньої компоненти. Вид заняття, їх розподіл за темами, передбаченими, освітньо-науковими програмами підготовки докторів філософії, визначається робочою програмою викладацької практики.

3. Порядок організації і вивчення вибіркових дисциплін

3.1. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем у межах, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою для третього рівня вищої освіти.

3.2. Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії базується на Положенні «Про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету».

3.3. Обрання здобувачами вибіркових дисциплін розпочинається на етапі вступу з вибору спеціальності (цикл дисциплін професійної та практичної підготовки) та іноземної мови (цикл дисциплін іноземної мови), вибір яких засвідчується вступником у заявлі на участь у конкурсному відборі на навчання (додаток 1).

3.4. Впродовж вересня-жовтня здобувачі освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в своєму індивідуальному плані за особистою заявою (додаток 2) обирають дисципліни за вибором за циклами дисциплін оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, дисциплін набуття універсальних навичок дослідника. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії у індивідуальному плані підготовки в розділі «Навчальна робота» відповідного року навчання обирають вибіркові дисципліни на весь період навчання. Індивідуальний план підписується здобувачем та науковим керівником.

3.5. Науковий відділ Університету впродовж двох місяців від початку навчального року затверджує індивідуальні плани підготовки докторів філософії, що містить перелік вибіркових дисциплін, на засіданнях вчених рад Університету.

3.6. Здобувач ступеня доктора філософії може ініціювати зміни до власного індивідуального плану підготовки в аспірантурі за заявою на ім'я

проректора з наукової роботи з проханням змінити та/або додатково включити до плану вивчення певного освітньої компоненти (дисципліни).

3.7. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на усі цикли дисциплін навчального плану за ОНП, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траекторією. Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі, що передбачені робочими програмами навчальних дисциплін ОНП.

3.8. Здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії можуть перезараховуватися кредити по вибіркових дисциплінах, що прослухані у ЗВО-партнерах, у рамках програм академічної мобільності, що узгоджено із Положенням «Про порядок формування індивідуальних освітніх траекторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету».

3.9. Розклад занять формується науковим відділом і затверджується наказом ректора ПДМУ.

4. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

4.1. Викладання навчальних дисциплін можуть здійснювати всі кафедри ПДМУ за умови наявності відповідного кадрового, навчально- методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задоволити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траекторії навчання за обраними спеціальностями.

4.2. Перелік вибіркових дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії аналізується та оновлюється шляхом перегляду та перезатвердження освітньо-наукових програм та навчальних планів підготовки в аспірантурі.

5. Самостійна робота здобувачів ступеня доктора філософії

5.1. Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

5.2. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів, регламентується освітньо-науковою програмою, навчальним планом та робочою програмою дисципліни / освітньої компоненти.

5.3. Збільшення частки самостійної роботи здобувачів і відповідне зниження аудиторного навантаження повинні супроводжуватися збільшенням контролю з боку кафедр, а також поточних і індивідуальних консультацій для здобувачів.

5.4. Зміст самостійної роботи здобувача над конкретною дисципліною визначається робочою програмою дисципліни. Самостійна робота здобувача

забезпечується системою інформаційних та навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

5.5. Самостійна робота здобувачів охоплює: підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних занять тощо); роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до індивідуальних планів; підготовку до всіх видів контрольних випробувань.

6. Навчальний час учасників освітнього процесу

6.1. Навчальний час здобувачів визначається кількістю часу, відведеного на виконання освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Обліковими одиницями навчального часу є:

- академічна година;
- навчальний день;
- навчальний тиждень;
- навчальний семестр;
- навчальний рік.

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість – 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин («пара»).

Навчальний день – складова частина навчального часу здобувача тривалістю не більше 8 академічних годин.

Навчальний тиждень – складова частина навчального часу здобувача тривалістю не більше 32 академічних годин.

Навчальний семестр – складова частина навчального часу здобувача, що закінчується контролем.

Тривалість семестру визначається навчальним планом. Навчальний рік триває 12 місяців, розпочинається 1 вересня і для здобувачів складається з навчальних днів, теоретичного навчання, екзаменаційних сесій, наукової діяльності, викладацької практики, канікул.

7. Контрольні заходи здобувачів ступеня доктора філософії та система оцінювання

7.1. Для здобувачів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів для одержання іспиту/заліку обов'язковим є виконання умов, що висуваються науковим керівником, лектором навчальної дисципліни. При цьому, кількість балів:

- 1-34 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни;
- 35-59 відповідає оцінці «незадовільно» з можливістю повторного складання;
- 60-64 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);

- 65-74 відповідає оцінці «задовільно»;
- 75-84 відповідає оцінці «добре»;
- 85-89 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);
- 90 - 100 відповідає оцінці «відмінно».

Шкала відповідності (за умови іспиту)

За 100 - бальною шкалою	За 4-бальною шкалою	
90-100 (A)	5	відмінно
85-89 (B)	4	добре
75-84 (C)		
65-74 (D)	3	задовільно
60-64 (E)		
35-59 (F)	2	незадовільно
1-34 (F _x)		

Шкала відповідності (за умови заліку)

За 100 - бальною шкалою	
90-100	
85-89	Зараховано
75-84	
65-74	
60-64	
1-59	Не зараховано

7.2. Семестровий та річний контроль проводиться у формах контролю змістового модуля; підсумкового модульного контролю (ПМК); заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного ОНП, і в терміни, встановлені навчальним планом та графіком навчального процесу, наказами про організацію освітнього процесу; іспиту з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного ОНП, і в терміни, встановлені навчальним планом та графіком навчального процесу.

7.3. Усі види контролю проводиться за розкладом у відповідності з ОНП та навчальним планом. Порядок і методика проведення заліків та екзаменів і алгоритм оцінювання їх результатів визначаються кафедрами за погодженням проректора з наукової роботи.

7.4. За необхідності оцінювання результатів знань здобувачів може проводитися, як викладачем навчальної дисципліни, так і спеціально створеною комісією.

7.5. Для уніфікації системи оцінювання Університету вводиться таблиця розподілу підсумкових оцінок, яка відображає розподіл оцінок всередині референтної групи (за 3-5 років), акумулятивний відсоток здобувачів, які отримали певну оцінку.

7.6. За результатами вивчення кожного освітнього компонента (дисципліни) викладачем заповнюється відомість підсумкового контролю.

8. Відпрацювання пропущених занять

8.1. Здобувач зобов'язаний дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку Полтавського державного медичного університету, виконувати графік освітнього процесу, зокрема:

- відвідувати всі види освітніх занять у обсязі, визначеному у робочих програмах дисциплін (освітніх компонент);
- не запізнюватися на заняття, відвідувати заняття відповідно до розкладу та/або індивідуального графіка;
- протягом двох робочих днів у будь-якій зручній формі проінформувати науковий відділ про причин, які унеможливлюють відвідування майбутнього заняття/занять та виконання інших завдань, передбачених ОНП.

8.2. Види пропущених занять.

Є два види пропущених здобувачами навчальних занять:

- з поважних причин (здобувач надає довідку з лікувального закладу, здобувач подає письмову заяву з проханням скласти індивідуальний графік навчання).
- 8.3 Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом виконання відповідних видів робіт під час індивідуальних консультацій або у середовищі освітньої платформи ПДМУ.

9. Порядок переведення, відрахування, поновлення здобувачів ступеня доктора філософії

9.1. У цьому розділі терміни вживаються в таких значеннях:

- академічна відпустка – переривання здобувачем вищої освіти навчання з підстав і причин, визначених цим Положенням, що унеможливлюють виконання освітньої програми. На час академічної відпустки призупиняються права та обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи). На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти відповідно до цього Положення;

- відрахування зі складу здобувачів освіти (далі – відрахування) - втрата особою статусу здобувача вищої освіти в порядку, визначеному цим Положенням, що має наслідком припинення прав та обов'язків здобувача вищої освіти;
- вимоги до вступників на відповідну освітню програму – раніше здобутий рівень освіти, спеціальність (спеціальності), на підставі яких здійснюється прийом на навчання, результати вступних випробувань, перелік яких визначається Умовами (Порядком) прийому на навчання для здобуття вищої освіти та Правилами прийому до Полтавського державного медичного університету при вступі на відповідну освітньо-наукову програму (у формі відповідного набору сертифікатів, єдиного державного вступного іспиту, співбесіди, з урахуванням мінімального значення кількості балів вступних випробувань (конкурсного балу), джерела фінансування здобуття вищої освіти, громадянства та спеціальних умов участі у вступній кампанії тощо);
- переведення – зміна здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії у порядку, визначеному цим Положенням:
  - освітньої програми,
  - форми здобуття вищої освіти,
  - джерела фінансування здобуття вищої освіти,
  - закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення;
- підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента;
- поновлення на навчання – відновлення статусу здобувача вищої освіти після відрахування, набуття прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

9.2. Відрахування, переривання навчання, а також продовження його строку, поновлення на навчання, переведення, допуск до продовження навчання здійснюються на підставі наказу ректора Полтавського державного медичного університету. Відповідні відомості в строки та у порядку, визначеному законодавством, вноситься закладом вищої освіти до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

9.3. Підстави для відрахування здобувачів визначені частиною першою статті 46 Закону України «Про вищу освіту» та частиною шостою статті 42 Закону України «Про освіту».

9.4. Перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального плану підготовки доктора філософії, визначається із дотриманням сукупності таких вимог:

- факт невиконання індивідуального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або щорічної атестації здобувачів;

- відрахування у зв'язку із невиконанням індивідуального плану у частині отримання за результатами підсумкового контролю незадовільної оцінки можливе лише за умов, якщо відповідно до цього Положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти здобувачу вищої освіти була надана можливість:

покращення результатів підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок, але здобувач вищої освіти у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку;

оскарження (апеляції) у встановленому Полтавським державним медичним університетом порядку рішення, дії або бездіяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, посадових осіб закладу вищої освіти щодо організації і проведення підсумкового контролю, але здобувач вищої освіти у встановлений закладом строк не скористався такою можливістю або його скаргу було обґрунтовано відхилено;

здобувач вищої освіти не може бути відрахований за невиконання індивідуального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією закладу вищої освіти, створеною за участю представників органів студентського самоврядування та відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти.

9.5. Особі, яка відрахована із університету у порядку, визначеному цим Положенням (крім відрахування у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка (довідка про виконання освітньо-наукової програми).

9.6. Особа, відрахована із університету до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, отримує академічну довідку (довідку про виконання освітньо-наукової програми), що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЕКТС.

9.7. Особи, відраховані до завершення навчання за певною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до університету.

Заява про поновлення на навчання розглядається університетом протягом п'яти робочих днів, після чого заявник повинен бути письмово поінформований (у тому числі засобами електронного поштового зв'язку) про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

9.8. Особу може бути поновлено на навчання незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньої програми, джерела фінансування, форми власності та сфери управління закладу вищої освіти за умов:

виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму згідно з пунктом 9.9.;

позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму. Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому цим Положенням;

визнання результатів попередніх періодів навчання здійснюється відповідно до розділу 10 цього Положення;

погодження з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) в порядку, передбаченому положенням про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Поновлення на навчання за освітньо-науковою програмою зі спеціальністі, необхідної для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, здійснюється, якщо особа до відрахування навчалась за такою самою спеціальністю.

Поновлення на навчання може здійснюватися на освітні програми того самого рівня вищої освіти на такий самий або нижчий рівень навчання, або на освітні програми нижчого рівня вищої освіти чи освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти, на таку саму або іншу форму здобуття освіти. Поновлення на освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до положення про відрахування, переривання навчання поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти, а також порядку надання їм академічної відпустки.

При поновленні на навчання на освітню програму з іншої спеціальності до того самого або іншого закладу вищої освіти, а також при поновленні з іноземного закладу вищої освіти незалежно від спеціальності, обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених в рік початку навчання контингенту здобувачів освіти за відповідним рівнем освіти, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про поновлення.

9.9. Виконання особою, яка подала заяву про поновлення на навчання, вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму, може здійснюватися:

до поновлення на навчання;

не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання між закладом вищої освіти та вступником, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України "Про вищу освіту", і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

9.10. Особи, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму за державним (регіональним) замовленням та умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому законодавством та університетом.

Особи, які здобували вищу освіту за державним (регіональним) замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених в підпунктах 1 та 3 пункту 9.23. цього Положення, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей", після їх звільнення поновлюються на навчання у тому самому закладі вищої освіти на освітні програми з тієї ж спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення.

Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на освітньо-наукові програми з тієї самої спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

9.11. При реорганізації або ліквідації закладу вищої освіти поновлення осіб, які навчались на місцях державного (регіонального) замовлення, здійснюється із збереженням джерела фінансування.

Обов'язок стосовно вирішення всіх питань продовження та завершення навчання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії покладається на засновника (засновників) такого закладу вищої освіти.

9.12. Наказ про поновлення на навчання видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» договору про навчання між університетом та вступником, а також договору про навчання між університетом з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи).

9.13. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії на підставі особистої заяви можуть бути переведені:

з однієї освітньо-наукової програми на іншу;

з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;

з одного джерела фінансування на інше;

з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов'язання, з внесенням відповідних змін до договору про навчання між університетом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту».

9.14. Переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – переведення) здійснюється на освітньо-наукові програми такого самого рівня вищої освіти, на такий самий або нижчий рівень навчання з урахуванням вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму та аналізу результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, стосовно її здатності успішно виконати зазначену у заявлі про переведення освітньо-наукову програму. Особі може бути відмовлено в переведенні, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому цим Положенням.

Переведення на нижчий рівень навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

9.15. Переведення в межах університету з однієї освітньо-наукової програми на іншу або з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу, або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом ректора університету.

9.16. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму, встановлених в рік початку навчання особи за відповідним освітнім рівнем або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про переведення.

Виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму може здійснюватися до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач вищої освіти доктора філософії відраховується за порушення умов договору про навчання між університетом та вступником, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту», і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

9.17. Наказ про переведення здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії на іншу освітню програму та/або форму здобуття освіти, та/або джерело фінансування, видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» договору про

навчання між університетом та вступником, а також договору про навчання між університетом з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку переведення на навчання за кошти такої особи).

9.18. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, якого переведено на іншу освітньо-наукову програму або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму на місця державного (регіонального) замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення в порядку, встановленому законодавством та університетом. Переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з місць, які фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб, на місця державного (регіонального) замовлення здійснюється за погодженням з органом студентського самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у встановленому законодавством порядку.

9.19. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення здійснюється за відсутності факту невиконання індивідуального навчального плану, встановленого відповідно до вимог пункту 9.4. розділу 9 цього Положення (індивідуального плану підготовки доктора філософії), на освітньо-наукову програму такої самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), такого самого рівня вищої освіти без зміни форми здобуття вищої освіти та року навчання. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, у якому розміщене державне замовлення, надане тим самим державним замовником, і такий заклад вищої освіти здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за державним замовленням за освітньою програмою тієї самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) і року навчання.

Переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії із збереженням місця державного замовлення здійснюється з дотриманням максимального (загального) обсягу державного замовлення в рік набору на перший рік навчання відповідного контингенту здобувачів вищої освіти в межах відповідних рівня вищої освіти, спеціальності або освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

9.20. Переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення здійснюється **в лютому та липні**. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення менше, ніж за шість місяців до розрахункового

строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) на ім'я керівника закладу вищої освіти за місцем навчання заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки (довідки про виконання освітньо-наукової програми). Одержанавши згоду, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії звертається з відповідною заявою до керівника закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку.

Протягом п'яти робочих днів заява про переведення має бути розглянута у закладі освіти, до якого бажає перевестись здобувач вищої освіти, а заявник повідомлений про умови переведення або причину відмови.

У випадку прийняття позитивного рішення щодо переведення та після виконання здобувачем вищої освіти умов переведення керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти, видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу вищої освіти, в якому він навчався раніше, впродовж семи робочих днів направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

Керівник закладу вищої освіти за місцем навчання здобувача вищої освіти, отримавши запит від закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, на надсилення особової справи, впродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу.

Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи та укладання договору про навчання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» впродовж семи робочих днів видає наказ про переведення.

9.21. У разі відмови в акредитації освітньої програми, що не була акредитована раніше, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію освітньої програми та неотримання нового рішення про акредитацію освітньої програми, здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому аналогічна освітня програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти

державного (місцевого) бюджету, відповідно до Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року N 927.

Обов'язок стосовно вирішення всіх питань такого переведення здобувачів вищої освіти покладається на керівника закладу вищої освіти, де навчаються здобувачі.

9.22. Переривання навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти.

Дія договору про навчання між вступником та університетом, а також між університетом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати, укладені відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту», зупиняється на строк надання академічної відпустки.

9.23. Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

за медичними показаннями, що унеможливлюють поєднання відновлюального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлюального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлюальне лікування під час навчання;

у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності - якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливлює виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;

у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);

у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

у зв'язку із сімейними обставинами - перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає заклад вищої освіти, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти;

у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки».

9.24. Надання академічної відпустки здійснюється за наказом ректора університету, у якому зазначаються причина, підстава для надання та тривалість, у тому числі посилання на тривалість відпустки, встановлену законодавством (у разі необхідності). При цьому тривалість академічної відпустки з причини, зазначеної у абзаці сьомому пункту 9.23. цього Положення, не може перевищувати тривалості соціальної відпустки, наданої відповідно до Закону України «Про відпустки», але за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

9.25. Для надання академічної відпустки здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії звертаються до закладу вищої освіти за місцем навчання із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу.

До заяви додаються такі документи:

з причин, зазначених у абзаці другому пункту 9.23 цього Положення – медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями. Академічна відпустка за медичними показаннями здобувачам вищої освіти з числа іноземців може надаватись на підставі легалізованої (крім випадків, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законом порядку) медичної довідки, отриманої в іноземній державі, що подається до закладу вищої освіти разом з нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;

з причин, зазначених у абзаці третьому пункту 9.23 цього Положення – документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти у програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства;

з причин, зазначених у абзаці п'ятому пункту 9.23 цього Положення – підтверджаючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;

з причин, зазначених у абзаці шостому пункту 9.23 цього Положення – документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);

з причин, зазначених у абзаці сьомому пункту 9.23 цього Положення – один з документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;

з причин, зазначених у абзаці восьмому пункту 9.23 цього Положення – медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України "Про відпустки"), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

9.26. Після завершення строку переривання навчання, наданого здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії у визначеному цим Положенням порядку, особа може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

9.27. Допуск до освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом ректора університету на підставі заяви здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із закладу вищої освіти за порушення умов договору про навчання в університеті.

9.28. Спірні питання щодо надання або продовження строку академічної відпустки, допуску здобувача вищої освіти до освітнього процесу розглядаються закладом вищої освіти за участю органів студентського самоврядування або наукового товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених у порядку, визначеному закладом вищої освіти або в судовому порядку.

10. Порядок визнання і перезарахування результатів навчання

10.1. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи, інші умови при поновленні на навчання (далі – умови поновлення) визначаються цим Положенням.

При цьому обов'язковими умовами є:

попереднє або в строк до шести місяців після поновлення на навчання виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених освітньою програмою закладу вищої освіти для попередніх періодів

навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркових освітніх компонентів (за необхідності);

проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

10.2. Результати навчання, отримані у неформальній освіті, отриманих у закладах-партнерах, зокрема іноземних, шляхом проходження кредитної мобільності, наукового та/або практичного стажувань перезараховуються здобувачам ступеня доктора філософії у частині нормативних та вибіркових дисциплін.

10.3. Для визнання та перезарахування результатів навчання, визначених у п. 10.2, здобувач звертається із письмовою заявою на ім'я ректора університету.

10.4. З метою визнання і перезарахування результатів навчання здобувачів, отриманих у закладах-партнерах, зокрема іноземних, шляхом проходження кредитної мобільності, наукового та/або практичного стажувань у 10-денний термін створюється комісія, до якої включаються:

- голова комісії – проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;
- члени комісії: завідувач аспірантурою, гарант освітньо-наукової програми, викладачі із складу групи забезпечення за освітньо-науковою програмою, за якою навчається здобувач, науковий керівник/керівники здобувача.

10.5. Склад комісії із перезарахування результатів навчання затверджується наказом ректора університету.

10.6. Ухвала комісії із перезарахування результатів навчання затверджується наказом ректора університету, яким вносяться зміни до індивідуального плану підготовки доктора філософії.

11. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

11.1. Планування змісту навчання

Основними документами університету, що регламентують зміст навчання в аспірантурі, є наступні:

- освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії (ОНП);
- навчальний план підготовки доктора філософії (НП);
- робоча навчальна програма дисципліни / освітньої компоненти;
- силабус дисципліни / освітньої компоненти;
- індивідуальний план підготовки доктора філософії;
- розклад занять.

11.2. Затвердження та періодичний перегляд (удосконалення) документів університету, що регламентують зміст навчання в аспірантурі:

11.2.1. Затвердження та періодичний перегляд ОНП та НП відбуваються у відповідності до Положення «Про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії у Полтавському державному медичному університеті».

11.2.2. Затвердження та перегляд робочих навчальних програм дисципліни / освітньої компоненти відбувається у відповідності до змін у ОНП.

12. Прикінцеві положення

12.1. Положення ухвалюється Вченого радою Полтавського державного медичного університету і набирає чинності з моменту підписання наказу ректора університету про його затвердження.

12.2. Усі зміни та доповнення до Положення виносяться на розгляд Вченої ради Полтавського державного медичного університету за поданням проректора закладу вищої освіти з наукової роботи.

12.3. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення, попередня редакція втрачає чинність.

12.4. Розділ 9 цього Положення набирає чинність 01.06.2024 року.

Проректор закладу вищої освіти
з наукової роботи, професор

Ігор КАЙДАШЕВ

Додаток І до Положення

Керівнику ЗВО

вступника

загальному та відповідно з правилами

ЗАЯВА

Прочу дозволити мене до участі в конкурсному віборі на вакантній посаді
фізичного лиця про фахових осіб для здобуття ступеня доктора філософії за
спеціальністю

Участь у конкурсному віборі

На цю діяльність я погоджуюся з правилами державного конкурсу та відповідною
законом фахового та фахово-психологічного розподілу кандидатів за галузь науки та фахом
за критерієм складності та обсягу наукової праці та високим рівнем фахової кваліфікації
та обдарованості осіб, подібністю професії та переведеної в науковий та творчий квалітати на міжнародному рівні.

Про себе повідомляю

Брехан (реальність-науковий) рівень атестації за біохемічно-

го хімічного аналізу та хімічної харчової промисловості

Задовільно

Проведений засудженням за вчиненням злочинів, які викликають підозру в злочині

Іноземна мова, яку

ви володієте

Іншими діями за відбором:

спеціальності

Університет

Меди

Самоголовська Марія на конкурсі здобула звання «Лісницька лісова наукою»
спеціальністю

Інформацією про здатніми щодо участі у конкурсному віборі під час засудження за злочини

Оформленість всіх документів

Додаткова інформація:

Інформацією про здатніми щодо участі у конкурсному віборі під час засудження за злочини

засудженім за злочини, які викликають підозру в злочині

засудженім за злочини, які викликають підозру в злочині

засудженім за злочини, які викликають підозру в злочині

20 року

(Ім'я)

Самоголовська Марія на конкурсі здобула звання «Лісницька лісова наукою»
спеціальністю

Додаток 2 до Положення

Проректору з наукової роботи
Полтавського державного медичного університету
аспиранта / члобувача

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу внести до індивідуального плану навчання в аспірантурі дисципліни за моїм вибором:

1. _____ у ІІ семестрі;
2. _____ у І-ІІ семестрах;
3. _____ у І семестрі;
4. _____ у І - VIII семестрах.

« ____ » 20 року

(підпись)